

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.:+48-46-833 20 21, fax:+48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA - 2007

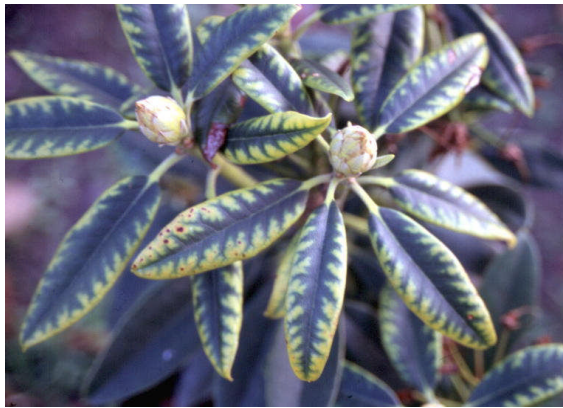
„Metody zapobiegania występowaniu chlorozie młodych liści różaneczników oraz poprawy wzrostu i kwitnienia różaneczników w podłożu lekko kwaśnym i obojętnym”

Słowa kluczowe: ***Rhododendron*, chelat żelaza, mangan, nawożenie dolistne, odczyn podłoża, wapń**

Opis wdrożenia:

Różaneczniki stanowią bardzo dekoracyjną i ważną gospodarczo grupę roślin szkółkarskich, a ich produkcja rozwija się bardzo dynamicznie, szczególnie od czasu, gdy zaczęto je masowo rozmnażać w kulturach *in vitro*. Niestety wysokie wymagania siedliskowe i uprawowe, występowanie chorób fizjologicznych (chloroza młodych liści) i infekcyjnych są często przyczynami niepowodzeń w uprawie tych roślin. Różaneczniki rosnące w podłożu o odczynie lekko kwaśnym i obojętnym rosną słabo, zawiązują mało pąków kwiatowych, a na młodych liściach występują objawy chlorozy międzyżyłkowej. Przeprowadzone badania wykazały, że zarówno wapń w formie węglanowej jak również twarda woda do nawadniania roślin zwiększają pH podłoża, a tym samym stwarzają niekorzystne warunki do wzrostu różaneczników, a także stymulują akumulację wapnia w roślinach i silnie hamują pobieranie manganu. Z kolei wysoka zawartość wapnia w formie siarczanowej obniża pH podłoża, ale nie powoduje silnej akumulacji wapnia w roślinach, nie hamuje pobierania

manganu i nie jest szkodliwa dla różaneczników. Opracowana metoda zapobiegania występowaniu chlorozie młodych liści różaneczników uprawianych w podłożu lekko kwaśnym i obojętnym polega na cotygodniowym dolistnym nawożeniu roślin siarczanem manganu ($MnSO_4$) w stężeniu 0,2% w ciągu całego okresu wegetacyjnego. Z kolei dolistne nawożenie różaneczników chelatem żelaza w formie nawozu TENSO Fe (EDDHMA, Fe 6%) w stężeniu 0,05% lub zastosowanie tego nawozu w pożywce do fertygacji roślin (1 g /100 dm³) nie poprawia wzrostu ani kwitnienia roślin oraz nie zapobiega pojawianiu się chlorozy młodych liści. Korzystny wpływ na wzrost różaneczników ma również zakwaszanie twardej wody lub pożywki do pH 4,6, ale tylko w przypadku, gdy podłoże nie zawiera, lub zawiera niewielką ilość węglanu wapnia. Pożywkę można przygotować z nawozu Kristalon Błękitny (20-5-10-2 N-P-K-Mg + mikroelementy). Stężenie pożywki nie powinno przekraczać 0,1%. Zaleca się stosowanie wody deszczowej.

Różanecznik z silnymi objawami chlorozy młodych liści

Kwitnące różaneczniki 'Silberwolke' i 'Hachman Charmant' dokarmiane mikroelementami

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność metody polega na wykorzystaniu nawozów z mikroelementami do pozakorzeniowego nawożenia różaneczników rosnących w podłożu o odczynie lekko kwaśnym i obojętnym, a także na opracowaniu składu, stężenia i kwasowości pożywki do zasilania roślin. Wdrożenie zaproponowanych metod przyczyni się do poprawy jakości różaneczników uprawianych w szkółkach produkcyjnych oraz terenach zieleni.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Szkółki roślin ozdobnych, Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Pracownia Szkółkarstwa Roślin Ozdobnych
Zakład Planowania Naukowego

Autor:

Dr Bożena Matysiak
tel. (046) 833 20 41
e-mail: Bozena.Matysiak@insad.pl